

De eftereksilske profeter: Jonas og Daniel

Jonasbogen er en profetlegende, hvis forkyndelse skal vise jøderne, at Gud også er Gud for andre folk, og at Gud er suveræn: Han straffer, hvem han vil og viser barmhjertighed, hvor og når det passer ham.

Danielsbogen er særlig ved sin sene datering, så sent som ca. 165 f. Kr. Den er præget apokalyptiske tanker, dvs. syner om de sidste tider.

Vi læser:

Jon 1 – 3: *Om Jonas' flugt, Jonas bøn, Ninives redning og Jonas' vrede*

Dan 1 - 6.: *Legenden om Daniel*

Dan 7 – 12: *De apokalyptiske syner om Guds indgriben*

Jonas Bog

En dramatisk novelle, et homogent, litterært arbejde, skåret i ét stykke.

Kap 1: Gud befaler Jonas at drage til Ninive og forkynde dom. Jonas vil undslippe pr. skib, smides overbord

Kap 2: Jonas sluges af en fisk – synger en salme, hvori han priser Gud. Fisken spytter Jonas op på land. Bemærk den indskudte salme.

Kap 3: Gud giver igen Jonas ordre på at drage til Ninive. Jonas adlyder. Ninives indbyggere omvender sig og skånes af Gud. Jonas bliver vred på sin Gud.

Kap 4: Diskussion mellem Jonas og Gud. Problem: Kan Gud være inkonsekvent og barmhjertig? Bemærk lignelsen!

Affattelsestid: Mellem 600 og 200 f. Kr. Ninives ødelæggelse i 612 (kap 3,3) forudsættes.

Daniels Bog

Bogen beretter i en række legender om Daniels og hans venners skæbne i eksilet i Babylon både under babyloniske og persiske konger – altså i tiden mellem 600 og 500 f.Kr. Og bogen gengiver Daniels visioner i samme periode.

Kap 1: Daniel og hans venner udvælges til at gå i Nebukadnesars tjeneste

Kap 2: Daniel tyder Nebukadnesars drøm

Kap 3: Daniels venner kastes i ildovnen, men frelses af en engel

Kap 4: Daniel tyder Nebukadnesars drøm om verdenstræet

Kap 5: «Skriften på væggen» tydes af Daniel

Kap 6: Daniel kastes i løvekulen af kong Dareios

Kap 7: Daniels første vision – Menneskesønnen som repræsentant for Gudsriget

Litterær karakter og datering

Bogen fremtræder som en profetbog, hvor Daniel demonstrerer sin Gudstro under eksilet i det fremmede og får visioner om fremtidens begivenheder.

Fremtiden ses som de store verdensrigers undergang og Gudsrigets komme.

Affattelsestid: Makkabæertiden – dvs. 200-100 f.Kr.